

VIP Pohjois-Savon inklusiivisissa toimintaympäristöissä 2022- 2023

Vaativan erityisen tuen, ennaltaehkäisevien toimintamallien ja varhaisen tuen kehittäminen inklusiivisissa toimintaympäristöissä
varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa

Iisalmi Susanna Kartimo-Kröger
Siilinjärvi Päivi Maaranen
Kuopio Laura Sirviö
Varkaus Minna Selkoma

Uudistuksen taustaa

-
- Inklusiivisuus tuen arvoperustana ja järjestämisen periaatteena
 - Varhaiskasvatuksen järjestämisen paikka, lähipalveluperiaate, tuen toteuttaminen siellä missä lapsi olisi muutenkin
 - Tavoitteena lapsen oppiminen ja maksimaalinen osallisuus
 - Toteutumisen arviointia tulisi tehdä enemmän
 - Johtamiseen tulee kiinnittää nykyistä enemmän huomiota

Miten hankkeella pyritään tukemaan inklusion ja osallisuuden toteutumista?

- Yksiköiden opetus- ja kasvatushenkilöstöä ohjataan käyttämään tutkimusperustaisia menetelmiä käyttäytymisen ja oppimisen ohjaamisessa osana arkea.
- Koulu- ja kasvuyhteisö osallistetaan oman yksikön inklusiivisen toimintakulttuurin kehittämiseen. Tässä käytetään monitoimijaisia tiimirakenteita ja työssäoppimista.
- Tuetaan henkilöstön sekä lasten ja nuorten minäpystyvyyttä ja kiinnittymistä.
- Sitoutetaan yksiköiden johtajat kehittämiseen.

HANKKEEN TAVOITTEET

1. INKLUUSION KEHITTÄMINEN VARHAISKASVATUKSESSA JA ESI-
JA PERUSOPETUKSESSA
2. MONIALAISEN YHTEISTYÖN KEHITTÄMINEN
3. TOIMINTAKULTTUURIN MUUTOS
4. OSAAMISEN VAHVISTAMINEN

1. INKLUUSION KEHITTÄMINEN VARHAISKASVATUKSESSA JA ESI- JA PERUSOPETUKSESSA

- Monitoimijaisen henkilöstön osaamisen tukeminen
 - Inklusiivisten toimintatapojen juurruttaminen
 - Palvelut, toimintamallit, toimintakulttuuri
 - Tiimityö
 - Konsultointi
-

2. MONIALAISEN YHTEISTYÖN KEHITTÄMINEN

- Monitoimijainen yhteistyö kunnassa:
 - Monitoimijainen yhteistyö alueen kunnissa toimii.
 - Monitoimijaisen yhteistyön prosessit ovat selkeitä.
 - Monitoimijainen yhteistyö on luonteva osa varhaiskasvatus- ja perusopetusyksiköiden arkea.
 - Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yksiköiden välillä on selkeät ja yhdenmukaiset toimintaperiaatteet.
 - Henkilöstön osaamista on kartutettu varhaisen tuen ja ennaltaehkäisevien toimintamallien käyttämiseen.
- Oppilashuolto:
 - Oppilashuoltotyön henkilöstön vastuualueet ovat selkeät ja yhteistyö on ennaltaehkäisevää.
- Hyvinvointialueen yhteistyö

3. TOIMINTAKULTTUURIN MUUTOS

- Inklusiivisen toimintakulttuurin kehittämisen keinot:
 - Koordinointi ja ohjaus
 - Johtajuus
 - Minäpystyvyys ja arjen pärjäävyys
 - Kolmiportainen tuki

konkretia

- Yksiköiden inklusiivinen toimintakulttuuri on kehittynyt ja kehitystyön jatkumiselle on luotu selkeät askelmerkit, joihin kaikki ovat sitoutuneet.
 - Yksikön henkilöstö kokee osallisuutta toimintakulttuurin kehittämiseen ja on motivoitunut työssä oppimiseen.
 - Yksiköissä on yhtenäiset inklusiiviset tuen järjestämisen toimintamallit, jotka mahdollistavat lapsen ja nuoren joustavan moniammatillisen tuen jatkumisen.
 - Tukiprosessit ovat oikea-aikaisia, suunnitelmallisia ja läpinäkyviä. Laadukas yleinen tuki kaikille vahvistuu.
 - Hyviä käytänteitä jaetaan alueen yksiköiden ja kuntien välillä aktiivisesti erilaisissa verkostoissa.
-

4. OSAAMISEN VAHVISTAMINEN

- Lainsäädäntö
- OPS
- Lukuvuosisuunnitelma
- Arjen toimintamallit
- Konsultatiivisuus ja ohjaus
- Yhteisopettajuus
- Joustava esi- ja alkuopetus
- Koulunkäynninohjaus
- Erityisopettajan konsultoiva rooli

konkretia

- Hyviä inklusiivia toimintamalleja on kehitetty ja levitetty ja henkilöstö osaa soveltaa niitä yksikköönsä soveltuvalla tavalla.
- Lainsäädäntö sekä varhaiskasvatussuunnitelman ja opetussuunnitelman perusteet toteutuvat lukuvuosisuunnitelmatyössä.
- Tuen jatkumon kehittäminen varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle (OKM tulevaisuuden visio)
- Pedagoginen johtajuus on vahvistunut.
- Tiedonjakamisen kulttuuri jää pysyväksi toimintamalliksi.
- Kyselyiden avulla kehitetään yksiköiden toimintaa eteenpäin.

Hanke pähkinänkuoressa

- Hankkeessa kehitetään neljän Pohjois-Savon kunnan inklusiivisia toimintamalleja ja moniammatillista yhteistyötä, tuetaan yksiköiden toimintakulttuurin kehittämistä ja vahvistetaan eri toimijoiden osaamista alueen kaikissa varhaiskasvatukseen ja esi- ja perusopetuksen yksiköissä.
- Hankkeessa palkataan jokaiseen kuntaan konsultatiivinen oppimisen ja kasvun tuen ja inklusiivisten toimintamallien koordinaattori, jonka tehtävänä on vahvistaa arjessa opetus-, kasvatus- ja oppilashuoltohenkilöstön sekä perheiden osaamista koulutusten, vertaistuen ja kohtaamisten kautta.
- Ohjataan henkilöstöä tutkimusperustaisten mallien käyttöön ja tuetaan yksiköiden johtajia toimintakulttuurin muutoksessa.
- Perustetaan kuntaan moniammatillinen kehittämistiimi ja jaetaan hyviä käytänteitä alueella.

Yhteistyökumppanit

- Itä-Suomen ja Jyväskylän yliopistot
- Niilo Mäki instituutti
- Prokoulu, Provaka ja sen tukitoimet,
- CiCo
- Lapsi- ja perhepalveluverkostojen (LAPE)
- Lapsi- ja perhesosiaalityön palvelut, perusterveydenhoito, matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalvelut sekä erikoissairaanhoido
- Alavan sairaalakoulu
- Valteri-koulut
- VIP-verkostot ja VAATU-toimijat
- Tiivis yhteistyö kuntien ja hyvinvointialueen nuorisotoimen, oppilashuollon ja terveydenhuollon henkilöstön kanssa sekä alueella toimivien muiden kehittämishankkeiden kanssa (esim. Sitouttava kouluyhteisötyö -hanke).

Kiitos!

Iisalmi Susanna Kartimo-Kröger: susanna.kartimo-kroger@yzedu.fi

Siilinjärvi Päivi Maaranen: paivi.maaranen@siilinjärvi.fi

Kuopio Laura Sirviö: laura.sirvio@kuopio.fi

Varkaus Minna Selkoma: minna.selkoma@edu.varkaus.fi

